

I
2.352

Saint Prudhomme

P O E Z I I

d 20301445

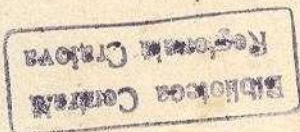

SULLY PRUDHOMME

POEZII

BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

Suvenir Domnişoarei,
Mita M. Demetrescu

B. I. Ionescu
SULLY PRUDHOMME

— de la Academia Franceză. —

21/I^a 1901.
Suvenir Domnişoarei
Mita M. Demetrescu

P O E Z I I

B. I. Ionescu
TRADUCERI LIBERE ÎN VERSURI

de

A. STEUERMAN

BIBLIOTECA

Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

INSTITUTUL DE EDITURĂ

RAIAN şi IGNAT SAMITCA, Craiova.

1896.

I
h. 2352

Tipo-Litografia Națională

RALIAN ȘI JGNAT ȘAMITCA, CRAIOVA.

Domnișoarei A....

Dedică această modestă lucrare

TRADUCĂTORUL.

BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

BIBLIOTECA
Universității Agronomice din Craiova

No. _____

Sully Prudhomme este relativ puțin cunoscut în țară la noi, unde—de alt fel—au străbătut atât de lesne gloriile literare din apus. Cu drept cuvânt dară curagioșii noștri editori țin să aibă o notiță introductivă în fruntea broșurei de față; cu atât mai mult că e prea neînsemnată — cantitativ și calitativ — partea ce am încercat a reda în versuri românești din vasta operă literară a marelui poet francez.

Cea mai mare parte din poeziile cuprinse aici sînt din scrierile lirice, traduse nu după vr'o anumită alegere ori clasificare — precum are loc în diversele volume ale poetului — ci sporadic, după întimplare și consacrate mai mult unei mulțămiri sufletești proprii. Tot o întimplare este și faptul că astăzi modestele mele traduceri văd lumina tiparului și încă într'o edițiune atât de valoroasă și de răspîndită ca «Biblioteca de Popularizare.»

A traduce din *Sully Prudhomme* înseamnă nu numai a năzui să redai o rară înălțime de idei și originalitate de imagini, ci și a întreprinde o luptă cu o formă grea: căci forma în opera lui

Prudhomme este ultimul grad de desăvîrşire la care veacuri multe de evoluţie şi modulară au adus muzica versului francez. Sumătate din numărul poeziilor lui sunt întocmite în sonete, pe cât de substanţiale în coprins pe atât de înflorite în simboluri, de ireproşabile în ritm şi concisiune. Poemul «La Justice» — peste trei mii de versuri — a speriat pe criticii înşişi atât de curagioşi de altfel! — cari au făcut imputări artistului de prea marile dificultăţi de formă pe care şi le creează el însuşi, pentru plăcerea herculiană de a le dovedi, — «il-y-a là une difficulté qui l'attire»¹⁾ E în adevăr o risipă de sonete.

Sully Prudhomme posedă în acelaşi timp inima cea mai sensibilă şi cea mai largă; crierul cel mai fecund în închipuirii şi cel mai eugetător; a atins cele mai delicate intimităţi sufleteşti şi cele mai înalte probleme ce frământă mintea omenească; dar mai presus de toate este artistul suferinţelor noastre, sub toate chipurile. Rănit adine de cîte dureri «sociale» întâmpină un suflet simţitor în lumea noastră, el are putere îndejuns să-şi creeze o lume a parte din universul închipuirii sale bogate. Căci «numai Dumnezeu şi poetul pot fi creatori» a zis Tasso²⁾ — un creator el însuşi.

Creaţiunea mărească a poetului este superba poemă «Le bonheur», demnă de calaltă grandioasă lucrare a lui Prudhomme: «La Justice».

De la Lucreţiu încoace nicăiri în imperiul li-

¹⁾ L-Frany: Critique littéraire.

²⁾ Citat de Shelley în «Apărarea poeziei».

terelor nu întâlnim încercări atât de mari şi atât de măiestrite. Poetul francez a avut de călăuză pe străbunul său latin, din a cărui «De rerum natura» a tradus prima carte, în versuri minunate «comme un simple eserceice, pour demander au plus robuste et au plus précis des poètes le secret d'assujettir le vers à l'idée.»

În prefaţa poemei «Justice» poetul protestează anticipat în potrivea imputărilor la care se prevede expus după atât de uriaşe lucrări şi reuşite: «il me semble qu'il n'y a, dans le domaine entier de la pensée rien de si haut, ni de si profond, à quoi le poète n'ait mission d'intéresser le coeur.»

Şi cât de frumos a dovedit artistul această premisă! Căci nu este oare simţirea ultima formă a eugetării omeneşti?

În poemă, care ne permite mai bine a caracteriza pe artist, pretutindene apare înălţimea gândirii, demnitatea şi conştiinţa de apostol al omenirii; pretutindene merg alături inimă şi raţiune minate de dorul binelui, adevărului şi dreptăţii. Filosof şi analist, nimic nu-î scapă neobservat, nimic indiferent. Dacă durerea fiecărui suflet, fiecărui decepţiu îl atinge, apoi soarta lumii — ca atare — îl îngrijeşte mai ales; prezentul îl îngrozeşte cu relele lui, viitorul e întunecat şi îndoelnic:

Jamais les défenseurs de la culture humaine
N'ont dû, pour la sauver, combattre autant que nous
Le froid, la sécheresse et le torrent jaloux
Des appétits lancés par le jeûne et la haine.
Séculaire fouillis de lois, d'us et de mœurs,
Notre monde à la fois si caduc et si riche.

Ressemble à la forêt qu'à la hâte défriche,
Tout un peuple accouru d'ardents explorateurs.³⁾

Și poetul se hotărăște să iea parte la zbucium
și la luptă în rînd cu toții — căci «chanter c'est
agir» și a lucra pentru binele tuturor este o da-
torie plăcută:

«... De sa vie à tous léguer l'oeuvre et l'exemple,
C'est le rivièr en eux plus profonde et plus ample,
C'est durer dans l'espèce en tout temps, en tout lieu,
C'est finir d'exister dans le monde où l'heure sonne,
Sous le fantôme étroit qui borne la personne,
Mais pour commencer d'être à la façon d'un dieu!⁴⁾»

Epicurianismul și «lașitatea» lui Musset îl
revoltă și cu toată blîndețea iertătoare cuvenită
față de un genial copil al secolului, poetul îl doje-
nește într-o poemă sublimă:

«Poète amer et doux, tu nous dommes envie,
D'arrêter dans nos bras nos travaux généreux,
D'exhaler en soupir tout le feu de la vie,
De laisser s'arranger les citoyens entre eux!
De fuir dans les boudoirs leurs voix tumultueuses
Et d'étendre nos corps pour faiblir de langueur,
Dans le baume énéreant des fleurs voluptueuses,
Dans les narrants plaisirs qui dissolvent le cœur.
Le monde autour de nous est plein d'un bruit de chaînes,
On dirait que ton sein n'en a rien entendu...»

Aceasta e nota predominantă în marile lucrări
ale lui Sully Prudhomme și după dinsele l'a de-
finit un critic⁵⁾ zicînd că «el e școlarul filozo-
filor din veacul XVIII prin ideea că întîia da-
torie, întîia virtute a omului este de a fi folo-
sitor.»

3) «La Justice», Epilogue.

4) «Le Zenith» pag. 360.

5) Anatole France.

Sub severa haină a poemelor cu predici sen-
tențioase e aproape de nerecunoscut duiosul poet
al divinelor «Solitudes», fermecătorul autor al gin-
gașelor poezii cuprinse în «Vaines Tendresses», ne-
întrecute în tristețe și sensibilitate.

Sully Prudhomme trebuie citit în întregime. De
o sinceritate incomparabilă — «cel mai puțin sen-
sual și mai precis dintre poeți⁶⁾» și «cel mai
filozof dintre poeți⁷⁾» își lasă impresia vie a u-
nei adînci simțiri și a unei mingătoare înțelep-
ciunii. El intrunește în vasta sa operă înălțimea
de cultur a lui Hugo cu blîndețea dulce a lui La-
martine, magica pornire a unui Shelley sau Hei-
ne, — cu duioasa resemnare a lui Verlaine: este
un izvor de poezie.

«... où tremblent toutes les douleurs»
și acesta e criteriul marilor poeți.

* * *

Sully Prudhomme s'a născut la Paris, anul
1839. După studii strălucite se pregăti și izbuti
să intre în școala politehnică; dar își schimbă
gîndul curînd și urmă cursurile facultății juri-
dice din Paris. Deveni ajutor de notar. Mîntea
însă și aptitudinea îl chemau alurea: într-o a-
dunare de tineri citi primele sale încercări lite-
rare care s'au primit cu entuziasm.

La 1865 publică întîiul volum — celebru astăzi —
Stances et poèmes. În acelaș an chiar, criticul
Ste. Beuve atrase asupra-i atenția lumii literare

6) Jules Lemaitre.

7) Guyau.

BIBLIOTECA 11 -

Academiile Agronomice din Craiova

No. _____

în una din faimoasele sale «Causeries de lundî» citînd gîngaşa poezie *Vase brisé*, care i-a consacrat reputația poetică. N'a mai încetat de atunci Prudhomme de a se ocupa exclusiv cu literatura, adevărata chemare a fostului elev de la politehnică și a fostului ajutor de notar.

În anul 1866 publică traducerea din Lucrețiu și volumul de sonete «*Les Épreuves*». La 1869 tipări «*Les Solitudes*»; la 1874, poema «*Révolte des fleurs*» și «*France*», o serie de sonete în care se răsfrînge durerea republicei după războiul franco-german. Publică în 1875 «*Les vaines tendresses*» și «*Zénith*» la 1878.

În același an primi de la Academia franceză un premiu de 4500 de franci și fu numit membru al «legiunii de onoare». Ceva mai în urmă scrisese poema «*Le Bonheur*» după care, în 1881, fu ales membru al Academiei Franceze.

Din scrierile în proză cunoaștem «*L'art des vers*», 1892; «*Que sais-je?*» o meditațiune filozofică scrisă în 1894 și care după Emil Faguet⁸⁾ este «*extrêmement intéressante, originale surtout, hardie et sincère, et elle fait grand honneur à la philosophie française et à la langue française.*»

A. S.

POEZII

⁸⁾ *Cosmopolis* p. 487. No. V.

După bal

Cea mai frumoasă e din toate,—
Regina balului,—o știu.
Dar n'a murit mîndria 'n mine,
Și slugă nu vroiesc să-i fiu.

S'astept umil să-mi vie rîndul,
Și, după codul de manieră,
Zimbind să mă unesc cu șirul
De curtezană și cavaleri;

BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

S'aduc, la rind, Altetei Sale
Omagiul laudelor seci:
Furtuna poftelor aprinse
Inăbușită 'n vorbe reci....

Să mă răpăd să prind o roză
Care din păru-i s'a desprins
Și a căzut din intimplare,—
Ori a pierdut-o din adins...

Iar ca să am, ca alții, parte
De un suris îmbătător
Să-î stau în drum cerșind o rază
Din ochiul ei îndurător!

Să sorb din nesecatul farmec
Al parfumatului ei păr
Care-apartine tuturor
Și nimăruî într'adevăr...

Să-simt pe brațu-mă voluptatea
Fățarnică și sfintul foc
Ce-aprinde în pieptul ei cadența
Și nu acel ce-o poartă în joc;

Un vis în care-am pus scinteea
Sărmanei mele tinereți,
Să-l văd cum pierce după clipă
În brațul altor—maî isteți!....

O nu!.... În splendida lumină
De bal, căta-vei în zadar
Omagiul unui suflet mindru,
Regin'a frumuseței.... Dar

De vreî să știi cit te iubește
Sărmanul luptător bătut,
Tu, după bal, chiar astă noapte
Cînd sceptrul tău va fi căzut;

Cind dulce vei inchide ochii
Greoi,—în semn de rugăciuni
Gîndind, cu brațe 'neruțigate,
La făcătoarea de minuni...

Orî încîntată de triumful
Obositor, vei părînda
În amintire-acele chipuri
Ce-așteaptă 'n tremur mila ta;

Cind vor cădea sunind pe geamuri
Stropi mari—ca lacrimi de poiet—
Visează'tunci că de fereastă
Eu m'am apropiat încet

Și, palid, stau pîndind de-afară—
Bătut de ploî, cu fața'n vînt—
Să văd în tremurul perdelei
O umbr'a chipului tău sfînt!

Inspirația

O pasere stingheră se lasă ostenită
Pe umărul copilei,— dar ea, răutăcioasă,
Îi smulge cîte-o pană... Podoaba ei frumoasă
O schimbă în durere copila ne'mblinzită.

Tot puful cald și moale—albeață voluptoasă—
Suflînd îl urcă 'n aer, ca frunza irosită.
...Și pasărea aceasta e inima-mî rănită....
Copila?... V'așî numi-o, dar plînsul nu mă lasă.

Ea-și face o dulce glumă.— în mine viața moare.
Văzînd cum risipește ușoara ei suflare
Speranța—și-mi aduce pustiul inimii.

Mă uit cu jînd cum joacă sărmanele iluzii
În aer... Inceteze suflarea dulce-a buzii
Și un poet cu dînsa se stinge di'ntre vii.

BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

S t e l e l e

Stelelor le-am zis aseară:
«Tristă, tristă vi-î scripirea
Ce din neagra adîncime
Ne atinge blind privirea.

Par'că sus în cer se mișcă
Alb convoiul de 'nmormîntare
Stele—fără șir—drept facile
Poartă palide fecioare.

«Voî, în loc de raze —lacrimî
Ne trimeteţi ochilor.
Este rugă plinsul vostru
Orî e graiul unui dor?...

«Stele ce-aţi sclipit 'nainte
De-a fi oamenii şi zei,
Nu mai plîngeţi....» Iară una
Zise 'n tremurul scintei:

«Sintem singure stinghere...
Steaua ce mi-o crezi vecină
E departe, prea departe
Ca să-mî soarbă din lumină;

«Altei lumî dăm fie-care
Raza strălucirii noastre,
Fie-care 'n altă parte
Piere'n spaţiile albastre.»

«O ! pricep... am zis eû steleî —
Cît de bine ni te-asamenî !
Plinsul tău etern răsună
Şi în suflete de oameni.

«Fie-care arzînd de dorul
Sufletului de aproape,
Singur plînge pînă vine
Noaptea în umbră să-l îngroape

A r t a

«Ceî tarî păstrează taina... Dar tu n'ai fost în
stare
Ci toat'ai spus-o 'n versuri—cu lacrimi pe gene;
Ți-au profanat durerea privirile obscene....»
...Dar știți ce costă versul și cit de greu mă
doare?....

Ca să păstreze 'ntreagă o formă trecătoare
De trup iubit,—chirurgul o spintecă și 'n vene
Deschise, toarnă scumpe parfumuri Syriene.
El profanează trupul, dar fără remușcare.

Și eu făcui o artă din doliul meu: căci versul
Balzam așa de trainic, cum n'are universul,
Al tinereții farmec m'ajută să păstrez...

În inimă 'ngropîndu-mi un dulce vis al vieții
Și vrînd să-l am aievea, ca'n preajma tinereții
L'am scos din ea o clipă—ca să'l îmbălsămez...

Dar azi, cînd stors de vlagă te recunosc prea mare
Ca să încapî în mintea ființei muritoare,
De ce nu-mî curmî pedeapsa, o cer răzbunător?...

Ce inger, vrînd să-și ridă de rivna mea înaltă
Mi-a prins aripî enorme care'n văzduh mă saltă
Și de pămînt mă leagă cu greutatea lor?...

A r i p i l e

O, cerule ești martor: copil fără de minte,
Cerut-am de la tine aripî, și plin de fală
De jos zoreamcu dorul spre bolta ideală,
Făr' să m'ating de pacea mării tale sfinte.

Ca gîndul în durere, ca floarea pe morminte
În strîmta atmosferă muream de 'nădușeală
Aă nu ne chemî tu însu-ți?... Ne 'mbii la îndrăz-
neală
Cu-albastrul fără margini, c'un zîmbet de părinte.

S p i n o z a

Era un suflet nobil, om slab cu blindă fire,
În timp ce pentru pine el poleia lunete
Studiâ Dumnezeirea și în formule nete
O dezluși... dar lumea îi puse'n potrivire.

Cu 'ntălepciune mare vorbi cătr'omenire
Că binele și răul sint iscodiri șirete,
Iar noi,—păpuși pe care natura i le dete
Fatalității oarbe eternă stăpinire.

Smerit și fără'nconjur el adora Scriptura,
Dar nu voia ca zeul să lupte cu natura;
Iar răii dindu-și mina îi osindiră proza.

Gonit de sinagogă, el polei lunete
Scrutînd în sărăcie misterul din planete.
Ce om blajin și nobil fu Baruh de Spinoza!

S f a t

Ascultă-mă, copilă: cit încă mai e vreme
Drept soț alege-un tinăr voios și rizător,
Cu pas greoiu, cu glas tare,
Iar nu un visător.

Și inemilor cruță decepțiile triste....
Păzește-te tu însă-ți: de o fi alesul tău
Cu inima prea simțitoare,
Să n'ai păreri de rău.

Precum ești tu din fire, zburdalnică voioasă,
Ferește-te de-un suflet ce nu ți-ar semăna:
Iubirea serioasă cere
Mai mult de cit i-ai da.

Un om care visează, te ar întrista și pururi
Ar sta de tine-alături ca umbra unei vieți
Intunecându-ți voioșia
Seninei tinereți.

Cind el, nepriceputul, te-ar strînge blind in
mreaja
Iubirei lui fricoase,—atunci te-ai supăra
Și dînd din aripioare-odată,
Tu, pasere,-ai zbura.

Căci nu știi cită viață se stinge într'un suflet,
Din care un capriciu zbură neașteptat,
In timp ce gura-l cheamă dornic
Să-i dee-un sărutat;

BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Craiova

No. _____

Cind pierе 'n el extazul — ca bobul mic de
spumă
Ce tremură în suflul guriței și apoi
Se 'mprăstie în sus, spre norii
Aducători de ploii.

De visători—naivii—aibă milă și le cruță
Ispitele ce'n inimă din ochii tăi se scurg:
În mîndru răsărit de soare
Ei caut' un amurg.

Le trebuie-o ființă să-și plece blind auzul
Suspinelor, întocmai ca trestia în vînt;—
Să aibă mîngăeri în brațe,
Blîndețe în cuvînt;

Ființă care știe să simtă și să ierte,
Cu grijă nesfîrșită—ca nuna pentru fiu—,
Blajin și dulce să-î privească:—
Poieții sînt copii.

În oarele de lucru le trebuie tovarăș
Să le 'nțeleagă vrerea și să le fie scut;
Le trebuie-o singurătate
Vrăjită de-un sărut.

Alege-ți dar copilă, un soț cu care sameni,
Nu dintre visătorii cu ochii întristați:
Ați suferi prea mult,—și-ați plînge
Ca doi nevinovați.

21/I 1901

IB.

Recruților

Cît timp vi vă vor duce pe șesuri arzătoare,
V'or înjuga la care și tunuri de oțel,
Cu frații voștri 'n luptă dușmană fără țel,—
Voi ce-ați lăsat risipei și case și ogoare:

Cît timp veți fi cu sila împinse la măcel,
Oștiri cu frunți muiate în sînge și sudoare,—
Doar nu vă'ntreabă regiul nici trupul de vă doare
Nici nu vă știu pe nume;—cît timp va fi ast-fel,

Lupta-vom noi de-asemeni. N'om rămînea'n tăcere
Privind peirea voastră; odihnă și plăcere
Nu vom gusta, în vremea cînd voi vă istoviți;

Ci pentru-atitea jertfe de vieți ucise 'n floare
Uni-vom dor de luptă cu dor de răzbrnare:
...Și mulți din noi muri-vor și mulți vor fi răniți.

S u s p i n

Nici ochii să-î cunosc, nici glasul,
Și numele să nu-î rostesc,
Dar pururi s'o aștept în taină,—
Și s'o iubesc.

S'aștept cu brațe doritoare,
Deschise, pină obosesc;
Din nou să i le 'ntind zadarnic
Și s'o iubesc.

Zadarnic să le 'ntind,—și dorul
În lacrimi să mi-l ispășesc,
Dar lacrimile să însemne
Că o iubesc....

...Nici ochii să-î cunosc, nici glasul,—
Și numele să nu-î rostesc,
Dar tot mai aprig să mă doară
Și s'o iubesc....

H o m o s u m

Pe cînd trăiam departe și singur ca'n pustie
Nutrindu-mă cu visul,—disprețul pentru muncă,—
Precum un laș netrebnic ce grijile-și aruncă
Spre a petrece traiul în dulce trîndăvie,

Lovi cu jale auzu-mî un greu suspin. Pornise
Din tîrg sau de la sate?... Din cîmpul de bătaie
Orî de la cel ce doarme pe umedeale paie,
Saû de la biet soldatul cu rănile deschise?

Am tresărit... Se poate să nu te infioare,
Să nu te miște plînsul sărmanului ce moare
nveninat de chinuri, cu rănî însîngerate!

Acel suspin m'apasă greoiu,—ca o muștrare
De cuget; mi-î rușine, mă simt un om și-mî pare
Că omul care-oftează mi-e rudă, sau mi-e frate!

F r i c ă

Pe buză-mi arde un cuvînt,
Dar nu-l rostesc;
Mi-e frică să nu spun mai mult
De cît gîndesc.

Cum tremur!... Alta-dat'am fost
Mai îndrăzneţ;
M'apropiiî, hotărît să'ncep,
Şi iar îngheţ...

Aceleaşi vorbe le-aşi fi spus
Mult mai uşor
În alte vremi,—dar ele azi
Pe buze mor.

Mă tem să nu mă mintă chiar
Iubirea mea:
«O, dacă lacrima din ochi
M'ar înşela?...»

E sinceră şi tristă, dar
Din ce izvor?...
Căci poate'n mine-o fi plîngînd
Un vechiî amor.

2i/I 1901
BIBLIOTECA
Institutului Agronomic din Braşov

No. — 41 —

Spovedania

Un vechiū păcat de alt' dată, sub formă de dojană
Mă urmărea gonindu-mă odihna cugetărei.
Ecoū,—vibra în suflet cu glasul remuşcărei
Şi'n haina unei lacrimi mi s'arăta pe geană.

Vroind să-mi mintui viața de vecinica prigoană,
Şi umerii să-mi scutur de jugul apăsărei,
Am găurit pământul şi colo 'n taina sărei
Mă-am spovedit greşala celui fără prihană.

Ferice criminalul ce'n gura popei cată
Iertare: nu-şi mai simte nici mîna 'nsîngerată,
Nici viața chinuită de cuget ne'mpăcat.

Eū—fapta 'ncredințat-am auzului divin:
Unde-am vorbit, din țărână a răsărit un spin
Şi n'oîū şti nici-o-dată de-am fost sau nu iertat!

Sfirșit de dragoste

Pe mal suspinul toamnei cînd se'ngină
Cu foșnetul de trestii, prînde
Un murmur stîns: căci salcia la șoapte
Cu lacul se întinde.

«S'a ofilit cununa mea și cade
Ușor pe luciul tău de gheață;
Tovarăși altă dată, — azi îngroapă
Cununa mea de viață.»

Și frunza deasă 'ngălbinește lacul
Ce plînge: «Palidă iubită
De ce-mi trimeți din frunze cite una
De toamnă irosiât?»

«Mă dor atingerile ei ușoare
Ca și lovirea vislei grele.
Ea-mi dă fiori și rană par'că sapă
În sinul undeî mele.

«Un punct, apoi un cerc ce crește'n tremur
Și alte cercuri naște încă.
Iar florile pe mal aud, mirate
Oftarea mea adîncă.

«De ce mă dai uitării cu incetul,
Cu triste sărutări și rare?...
Mai bine dă-mi pentru întreaga iarnă,
O lungă sărutare...»

Trădătoare

Nici geniul, nici arta femeiei nu inspiră
Statornică iubire,—ci umbră efemeră:
Orfeu avea tovarăș de viață o panteră
Pe care-o'nduioșase cu sunete de liră.

Dar lui—un spin în cale i-a sîngerat piciorul
Și se'nroșise țărna. Sări c'un răcnet fiara:
În hlupava privire din nou s'aprinse para
Sălbatică,—și'n sînge de om își stinse dorul.

Poiete,—de blindeta vicleană te ferește:
Nu dulcea armonie a cîntului iubește,
Ci inima s'o vadă pe liră sîngerînd.

Cînd tremură pe corde iubirea ta sărmana,
Ea soarbe lacom plînsul din ochiul tău și rana.
....Mai cruntă-î răutatea iubind de cît urînd...

E x i l

Îi pling pe exilații ce lasă'n urmă, bieții,
Iubirea, frumusețea din ochii dragei lor.
Dar dacă ea împarte cu dinșii greul vieții
Ei nu mai sufăr lipsă și nu au nici un dor.

Ei regăsesc lumina și bucuria țării
În razele din ochii frumoși ce le zimbesc,
Iar crinii ce plînsese în umbra 'nstrăinării—
Pe fruntea feciorească a dragei înfloresc.

Ei lasă'n urmă locul, dar cerul îi urmează
Întreg resfrînt în ochiul iubitei ce-a păstrat
În nopțe—raza vie a soarelui de-amiază;
În voluptatea nopței doar patul e schimbat.

Nu-î plîng: — de ce i-ași plînge, cînd n'au
perdut nimică?

Li-î mina parfumată, și gîndul arde viu
De amintirea sfîntă ce vremile despică
Și'ncununează traiul c'un zîmbet auriu.

Îi plîng numai pe-aceia, ce pierd, goniți din
țară,

Un vis ce luminase al tinereței pas.
Dar cine-acasă n'are vr'un idol ca să-î ceară
Iubire, ori să-l plîngă—îl plîng dac'a rămas...

Să ai de-apururi casa și inima pustie;
Lipsit de-un dor ce poate dura și încînta —
E chinul cel mai groaznic din cîte pot să fie,
Mai crud de cît exilul,—exil în țara ta.

Atunci nu-ți dă nici cerul, nici floarea, nici
izvorul,
Destulă mîngăiere în traiul tău pribeag,
Ci dragostea de țară mărește'n suflet dorul;
Tot mai departe-î visul, și ție tot mai drag!

Se 'nșală

Acei ce nu sunt încă,—popoare nenăscute—
Aud din depărtare, ascultă cu mirare:
Sunt sunete ciudate de arme și de fiare,
De pași grăbiți pe uliți,—sunt voci necunoscute.

Și zgomotu-î înșală, c'o fi vr'o serbătoare
În sunet lin de valuri, în umbră de verdeată...
Ei cer cu nerăbdare și partea lor de viață,—
Tresar cu neastimpăr în piepturi de fecioare.

....Nici unul, după moarte, nu le-a adus o șoaptă
Că'n lume numai iadul și chinul îi așteaptă.
Că nu ie chiot vesel, ci clocot de vulcan?

Ca 'n raiul nesimțirii, în pacea lor adincă
Să guste fericirea că nu sunt oameni încă:
Ei stau în leagăn dulce pe-un furios ocean.

Cîntecul meseriilor

Un muncitor cu piugul, cu pila, cu mistria
Invinge-ades nevoia; — dar vouă poezia
De farmec dătătoare
La ce vă folosește?
O, muncitori cu gîndul, cu mîinile ușoare,
Nevoia vă robește.

Țăranul pentru alții muncește muncă crudă,
Mai grea de cît a voastră e vecinica lui trudă,
Dar bietul om tot are
Un traiu de azi pe mîine.
Voi ce'mplețiți din versuri și flori, ghirlănză
ușoare,
Muriți fără de pine.

Și zi și noapte-asudă fierarul pînă-î seacă
Jaratecul tot trupul și gîtul; dar și'nneacă
A vieții întristare,
Cînd fierbe vinu'n spumă.
Voi ce sculptați cu aur pe cupele ușoare,
Nevoia vă zugrumă.

E palid țesătorul. Cu fruntea 'ncovoiată,
Nu vede toată viața nici bolta instelată,
Nici zilele cu soare....
Dar iarna nu-l îngheață.
Voi țeseți visul vostru din fire lungi, ușoare,
Ce zile sînt din viață.

Zidarul, vara, calcă nesigurele schele
De par'c'ar vrea să-și plîngă durerea către stele;
El duce de mîncare
Copiilor, la masă.
Voi ce ureați pe scara gîdirilor ușoare,
Vă plînge foamea 'n casă.

Cînd ei, învinși de trudă, se'ntorc la vatră seara.
O clipă de plăcere să guste dup'amara
Și lunga așteptare; —
Setoși de fericire
Voi dătători de visuri și mingăeri ușoare
Muriți fără iubire

R e î n v i e r e

Cum își ucide pruncul un om sărman cînd n'are
Cu ce-l hrăni, și singur copilului îi sapă
Mormint ascuns în care în pripă îl îngroapă
Ucis pe jumătate, — ast-feliu în disperare

Eu mî-am lovit iubirea — menită din născare
Peirii. Apăsîndu-î o mină pe pleoapă,
Drept pază-am pus din pîetre pe cea mai grea
pe groapă
Și am plecat să caut odihnă și uitare.

Credeam că-î moartă, — însă văd astăzi cu uimire
Din groapă re'nviată întâia mea iubire
Zîmbind încunjurată de albastre flori de-April.

Și palidă, cu graiul îmbălsămat, îmi spune:
«Nu sunt atît de slabă, să poat'a mă răpune
Vroința fie-cărui, — ș'o mină de copil....»

U r î t a

Frumoaso, tu ne blastemî și ne privești cu ură,
Cînd unul nu se'nchină figurei tale.... dar
Știi tu ce grele'njuriî, ce umilinți îndură,
Șărmana fată cărîi o vitregă natură
I a răpit născînd-o al frumuseței dar?...

Iubirea nu scînteie în ochiul ce-o privește
Și, noaptea, ea nu are de ce se teme'n drum:
Drept scut în contra poștei figura îi servește.
Urita!... Cine-o vede de grab'o ocolește:
Să-și peardă vremea'n vorbe îi arde lui acum?...

Conrupti, timpiți, obraznici, la ce li-î bună oare
O slută?... N'au ce-î spune; iar cel mai guraliv
O săcie cu glume, cu vorbe 'nțepătoare,
Și ca să'mpace moda saū codul de onoare,
La bal,—o lasă'n paza vr'unui școlar naiv.

Sărmana!... osindită să n'aibă tinerețe,
Femea ca și toate, și totuși de prisos....
Ea știe că în lume se cere frumusețe
Ca să trăești, ei însă, mai mult de politețe
Vre un bătrîn îi spune că are păr frumos....

De cînd am plîns pe urma iubirii fără parte,
Ași vrea să-mî stingă durerea cu ochiul înțelept
Care-a iubit și totuși iubirii fu departe
Și'n care n'au ars încă săgețile de moarte;
....Dar sînt prea tinăr încă și pot să mai aștept...

G e l o z i e

O suflet, nu mă plînge. Tu, albă gelozie,
Inăbușește glasul ce atîta a gemut
Trăiască-și ambiī traiul lipsit de poezie
Păzască-î blind amorul și să le fie scut.

S'o aib'ă lū de-apururi și făr'a fi dorit-o,
Prin dreptul bogăției și făr'a a fi plîns
Cum eū am plîns în clipa cînd soarta mi-a răpit'o.
Cînd am rămas cu golul în gînd, cu glasul stîns.

Voiu aştepta ca vremea încet, încet s'aştearnă
Răceală'n al lor zimbet, dezgustu'n sărutări;
In păr să se strecoare argint - şi alba iarnă
In ochi să'ngheţe umbra aprinsei sărutări:

Pindesc s'o văd ajunsă pe pragul bătrîneţii.
Ş'atunci încet i-oiu spune, cu glasul tremurat:
Te-ador şi azi... Primeşte, incununare vieţii,
Comoara vremei stinse ce, sfintă, ți-am păstrat.

A tinereţii blonde imagine tîrzie
Şi aurul din păru-ţi şi ochiul arzător,
Ţi le redau pe toate, căci toate le re'nvie
Amoru-mî pururi tinăr, senin, triumfător.

Neîngropată

Cînd adorata voastră moare,
Vi-î scurtă jalea despărţirii:
Pleoapele-î se'nchid şi cioclii
Vă'ngroapă idolul iubirii.

Dar eû văd zilnic pe iubita
Zimbindu-mî, făr'să-mî apartie;
Mai caldă de cît amintirea
Şi de cît umbra e mai vie

O pierd mereu:—un lung adio
Îmi este viața 'ntunecată
....Ești moartă, draga mea, aeve:
De ce te lasă ne'ngropată?—

I u b i r e a

Ni se 'ntilniră ochii și-o clipă ne-am plăcut.
Trăind același secol ș'același drum cu mine
În nesfârșitul lumei ș'al viselor senine
Tu nu-mi știaî de nume și nu m'ai cunoscut.

Atita de departe ne-am fost,—și n'am știut
Că ne-om uni simțirea în ziua care vine.
Și nașterea și dorul ne-au fost de tot străine:
Ni se'ntilniră ochii dar fără să fi vrut.

Iubirea pămîntească e numai o'ntîmplare :
Acel care-o să-ți fie bărbat, ș'acea pe care
O voiă numi soție,—nu știu că dintre noi

Tu—il presimți pe dinsul în mine,—și mă leagă
De chipul tău o altă ființă ce mi-i dragă.
Iar dorul lor o clipă ne doare pe-amîndoi.

Unui disperat

Tu singur vrei să-ți sapi mormîntul,
Căci prea te-apasă nemilos
Povoara vieții și risipa
Durerilor fără folos.

Iar dorul palid de mistere
Ce'n raza minții nu încap
Îți înflorește spinii din care
Rîzînd ți-au pus cununii pe cap.

Atita ești de bun și darnic...
Da-i haina de pe tine chiar,—
Sarcazmul însă te urmează,
Mefistofelic și amar.

Te zbuciumă ca să afli calea
Eternei fericiri, o da...
Și cuiul nerecunoștinței
Se'nfige adinec în mina ta.

Ai vrea să te înalți o clipă
În sus, spre sferile cerești,—
Picioarele ți-s ferecate
În lanțul pizmei omenești.

Ai groază de minciună—și nobil
Ți-i visul, suflet de poiet,
Dar simți buretele la gură,
Cu gust de fiere și oțet.

Iubești adinec și în tăcere
Visezi un ideal frumos,
Dar simți cum fierul rece, lancea,
Străbate'n coaste nemilos.

Dar ori-cit suferi, ești departe
De-a fi un Crist cu-adevărat :
Te doare trupul, brațul, coasta,
Te dor,—dar nu ți-aū sîngerat;

Tu încă n'ai udat țărina
Cu cea mai caldă din sudori,
Nu ești martir de bună voie
Și pentru tine singur mori.

De departe

Părechea fericită beții eterne speră....
Dar dup'un ceas se stinge tot farmecul plăcerii;
Sărutul nu mai arde,—și cuibu'nvăpăierii
Ingroapă'n taină rece iubirea efemeră.

O! dacă visul dulce e numai o himeră
Și buza se degustă sorbind dulceața mierei...,
Iubirea dacă moare în toiul primăverii
Pierzînd parfumul sacru, ca florile în seră,

Maî bine vreaû să sufăr pedeapsa depărtării,
Iubind-o în tăcere: de plînsul resemnării
Un suflet nici-o dată nu este obosit.

Drept vâl,—iubirea sfîntă acopere-î ființa,
Nu-î profaneze-auzul nici plînsul, nici dorința.
Păzește-mî albă steaua, albastru infinit!

Iubiri moarte

Mă poartă gindu'n lumii apuse,
Pe raza sfinteii amintiri,
Și mă cobor tăcut cu mintea
În cripta stînselor iubiri.

Pe noi ne'mbătrînește vremea,
Dar pururi tinere'nfloresc
În noi--iubiri din tinerețe;
Ne dor blajin, ne ispitesc.

Ridic pleoapele pe ochii
Închiși ai morților: sunt reci
Privirile,— dar ceața vremei
N'a stîns lumina lor pe veci:

Maî simt puterea lor; mă cheamă
În mreaja anilor trecuți;
M'atrage par'c'o blindă jale
Și ne privim necunoscuți.

Eu m'am schimbat la trup și suflet:
Li-î frică lor ca nu cum-va
Să rid după atita vreme
Eu singur de iubirea mea

Iar eû mă tem,— și-mî este milă
Indemnul inimei s'ascult
Și să-î trezesc cu sărutarea-mî...
....Aû suferit atît de mult!

Rană veche

Rănit căzu ostașul c'un răcnet de durere,—
Un glonte-l atinsese pe cînd lupta în rînd;
L'au îngrijit cu leacuri—și l'a găsit curînd
Voios și teafăr raza frumoasei primăvere.

Dar toamna vine, tristă; el simte în tăcere
Că l' doare vechea rană,—o simte singerînd
Cînd zilele-s ploioase și tremură văzînd
Cit a pierdut de-atuncea din viață și putere.

Ast-feliu ades fiorii imi zguduie simțirea:
Se redeschide rana ce mi-a lăsat iubirea,
Mă dor aceleași coarde ce-odată m'au durut.

O lacrimă, un cîntec, o vorbă dintr'o carte,
Trezese în suflet dorul acelor clipe moarte
Și gust din nou otrava durerii din trecut.

S p a d a

Ce 'nsamnă fierul ăsta, tăios și ascuțit?...
Instrăinat de muncă, nici bulgări nu ridică,
Nici pietre nu sfărimă, nici lemne nu despică,
Ce rost avu vr'odată, ce bine a făptuit?

Să fie vr'o uneltă? O nu, căci plin de frică
Cel bun îl ocolește, — și e mai prețuit
Cînd e mai vechi în zile, cînd e mai ruginit.
O, lamă sclipitoare de fier, ce ești? Explică.

— La muncă nu ieai parte; menirea mea e
alta:
Sunt spada dătătoare de moarte, sunt unealta
Monarhilor ce mină pe oameni în mormint.

Eu secer în toți anii a neamurilor floare,
Pin'ce va ști tot omul să-și fac' apărătoare
Mai tare de cît spada de fier, — din dreptul
sfînt.

O m u l

— din poema «*La Justice*» —

I.

Sunt bun și nu-s în stare vr'un neajuns să fac;
Dar tot minine din boii pe care nu știu cine
I-a înjunghiat... Birjarul din grijă pentru mine
Iși biciuiește caii. Eu sunt grăbit—și tac.

Sunt drept: egal cu mine privesc pe cel sărac.
Dar lui i-arunc pomană în timp ce sluga vine
Cu masa 'mbelșugată. Ce doritor de bine
Fu tata ca să-mi lese atîția bani;—și'mi plac.

Cinstit, n'ating pe nimeni, n'am nici-o datorie.
Dar griul meu șoptește zefirului că știe
Ciți au muncit pe cimpul ce-mă aparține tot.

Așa'n măcelul vecinic mă'ngraș, consum cît pot
Ca un ales al Firii,—iar somnul de mă 'mbie,
Adorm ca un sălbatec copil de hotentot.

II.

«Noi singuri avem suflet,—voi, vite, nu aveți
Nimic, grăește omul,—nici simț, nici cugetare;
Vă pot ucide 'n voie și fără de remușcare:
Că jugul doară vitei dă dreptul unei vieți».

Și codrii vechi abate strigînd: «de ce țineți
Privirea atîntită spre cer cu îngîmfare?»
Natura zice-acestor—hoții, nerușinare,
Dar el le schimbă'n gloriu cîntate de poieti.

Din tot ce viețuește își face omul slugă.
Și numai de plăcere injunghie, subjugă;
Adesea varsă singe fără de vr'un folos.

O sclav cu fața albă! Cînd Cezarul fălos
Te'njugă, nu te plînge; tu nu ai drept la rugă:
Cu cei mai slabi ca tine n'ai fost mai omenos.

Fericire

—fragment din poema «*Le bonheur*»—

Faustus

E cu putință dară o omenire bună
Și pacinică în care vieața nu 'mpreună
Virtuțile cu crima, ci după legea firii
Trăește fie-care, dușman nelegiurii.
Ce! Nu mai este groaza de neagra sărăcie!
Nici hlupava privire arzind de lăcomie,
Nici grija pentru mine, nici temerea de moarte
Nu mină fără milă dorințele deșarte....
Dar pofta de avere și patima domniei
Ce fură toată ținta și cauza urgiei
Să fi pierit din lume—și omul nu le cere!
Stăpîn pe toată firea, el gustă cu plăcere

Din bunul său pe care nu-l cumpără, nu-l vinde.
Ce dulce vede ochiul, cit raza lui cuprinde,
Domnind eternă pace, eternă mulțămire!
E neasămuită senina fericire,
Cînd știi că nici un gemăt, nici strigăt, nici
blesteme

Nu-ți tulbură odihna în orele supreme.
Pe frații mei de colo ce muncă i-a costat
Și'n cîte lacrimi plins'au plăcerea ce-am gustat!
Dar astăzi pot fi liber—și după placul meu,
Fără să'ndur în taină și să m'apese greu
Hainul gînd, că altul îndură pentru mine,
Plătind plăcerei mele tributul de suspine.
Nu-mi sînt de lipsă dară zidări și salahori
Pentru clădiri;—n'am lipsă de palizi țesători
Cu șira indoită, cu trupul slab și frînt
Să-mi țese haina'n lacrimi. Nu e ca pe pămînt:
Nu-mi trebuie grămadă de harnici lucrători
Robind să-mi facă traiul și anii mai ușori.

S t e l l a

O nu! În lumea noastră iea parte la lucrare
Precum îi este voia—și poate, fie-care
Cu mintea sa cu brațul—el singur își alege.
Un joc plăcut e munca iar nu o erudă lege.
Cînd ținta-i fericirea și bunul tuturor,
Senin și pacinic omul, nu-î om, ci creator,

BIBLIOTECA

1900/12

No.

Nimic nu-î stă 'mpotrivă, şi dintr'aceasta-şi face
Izvor de bucurie şi totul, tot îi place,
Căci plata muncii sale nu este oboseala
Ci îşi găseşte 'ndemnul în farmecul şi fala
Victoriei că poate s'aducă mult folos.
Prisosul fie-care-l împarte bucuros
Cu semenii—căci unul nu-î altuia duşman
Şi viaţa nu însămnă o goană după ban:
E-un schimb de-amiciţii, şi traiul e frăţesc.
O, cit sintem departe de traiul pămîntesc!

Grajdurile lui Augias

Monarcul din Elida avea trei mii de boi--
Şi 'ntinerea văzindu-î crescuţi, frumoşi, de soîu
Avere adunată în zile de belşug.
Dar de cruzimea soartei nici regii chiar nu fug:
Zidirea unde boii s'adăposteau în pace
În cimitir se schimbă de cit-va timp încoace;
Căci din miloase riuri ce apele-şi îndrumă
Prin grajduri, izvoreşte îngrăzitoare Ciumă.
Privelişte cumplită cîmpia se arată:
Nici brazde, nici verdeată, ci ţarină uscată
Şi neagră înfierbîntată de razele de soare.
Fugise şi păstorii..... Pe tristele ogoare

Maî vezi pe-alocuri doară un boi trudit şi slab
Stingindu-se c'un gemăt, de sete lingă jghiab.
Apollo 'n aureolă de raze aurii
Luceşte trist din ceruri zbicitelor cimpii.

Monarcul plin de grijă, din vastul său palat
Sfidă cu înginare norodu 'nfuriat.
Şi'n timp ce fiii mindri ai regelui urmau
Sălbateca orgie în care vieţuiau,
El cîntărea cu teama comorile, coroana,
Ca să mai uite jalea, să-şi mai aline rana;
Şi stînd să chibzuiască averea cum să-şi scape,
El află că Alcide, eroul, e pe-aproape.
Îl cheamă şi-i vorbeşte cu lacrimi de durere:
«De arşită şi boală averea toată-mi piere;
Eu n'am pe nimeni: laşi m'au părăsit acum
Lăsînd fără de milă să ne distrugă ciuma.
De vrei să-mi cruţi grajdul, îţi dau de bună
voie
Din boi a zecea parte.»

Zimbind, fiul lui Joie,
Un uriaş prin suflet, prin forţă şi statură,
Socoate în gîndirea-i frumoasa aventură.

Apoi c'un aler mindru se'ntoarse cătră prinţi:
«Nu vreaî să ieai asupra-mi primejdia întreagă;
Socot că fie-care din voi o să-şi aleagă
O parte, şi va cere resplata la părinţi»...

Şi Cresus, cel mai mare, răspunse: «arta mea,
Eroule, e alta: spre încercare iea
Din cai—cei mai sălbatici ori cei mai furioşi;
Ori cit ar fi de ageri şi cit de sperioşi
Ţi-î stăpînese eu singur—şi nimeni n'o să poată
Ca mine să'nfrîneze atîţia cai de-odată.
Mă prind s'astimpăr caii înaripaţi ca vîntul,
Îmi place să răsune sub pasul lor pămîntul
Uscat şi tare,—însă nu pentru ciţi-va boi
Primi-voiu ca să-mi tăriiu picioarele'n noroiu.»

Iar Femios: «Alcide, te'nţeli dacă de teamă
Socoţi că stai de-o parte... Avîntul meu mă
cheamă
Aiurea: bună oară îmi place vinătoarea
Cu ciiniî iuţi ce zboară umflîndu-şi pîeptul, na-
rea;

În zgomot de fanfare prin codru să abat
Mistreţul care fuge cu păru'nsingerat;

Intră'n canalul negru — ca noaptea fără cer.
Painjenul cu spaimă, trezit din letargie
Se'nvalue de grabă în pinza cenușie.

S'afundă pînă'n șolduri în mlaștina adincă
Dar de podea cu capul se mai atingea încă;
Ii năbușește gura o atmosferă groasă.
Morman de stirvuri umplu mocirla puturoasă;
El calcă pe dihanii.... Hidoase tiritoare
Se'neolăcesc în jurul truditelor picioare.
Mai negru de cît negrul, etern rătăcitorul,
Liliacul — preot nopței — își infiripă zborul,
Iar muștele sătule de carne; bizăiesc
Zburind peste cadavre. Aripele sclipesc
Și'ngină negrul nopței cu pete argintii.

Alcide se'nspăimintă de atitea grozăvii;
A șovăit... Plăminiî eroului deprinși
Cu aîerul de munte și codrii verzi — sint prinși
De setea resuflării — și vloga i se stinge, —
Cu furii bate timpla, iar buza-i fără singe.
«Vroiesc să ies!» Dar simte că'nvinge neputința,
El înțelege-acuma că ună e dorința
Și a putea — e alta. «Nu vreau să mor lipsit
De aîer....» Cu o sfortare supremă se tirește
Spre ușa unde 'nceată simțirea se trezește.
«O sfintă zi, lumină și aer!... v'am sorbit
Dar nu știam că legea și taina scumpei vieți

E'n voi și'n voi stă forța și firea de atleți!...»
Se ridică zicîndu-și ce dulce e vederea
Și răsuflarea'n aîer. Recăștigînd puterea
El socotea în minte-i ce grea e datoria
Cînd năzuești spre dînsa luptînd cu sărăcia;
Cînd între două drumuri: ușoară fericire
Și sarcina virtuții, tu — fără șovăire
Alegi pe cea din urmă....

...Pe cînd gîndea, zărește
Fileul, un mic fluviu ce cursul își grăbește
La vale. Bucuria s'aprinde în ochiul lui,
Căci simte cît de mare-i folosul riului.
Oprindu-se pe malu-i, măsoară cu vederea
Iuțeala ș'adîncimea, și mersul și puterea;
Și încîntat de toate grăește către riū:
«Te-a scos în cale-mi Joie, ca să-mi ajute, știu:
Am fost învins de grajduri, acuma însă'n ele
Eu ți-oîu abate apa și ea o să le spele...

Erul iea unelte din codrul de aproape:
Un par ce i-l dăduse stejarul cel mai tare
Din trunchiul cărui face un maiu... E grea lu-
crare

Să schimbe singur drumul torentelor de ape.
Sub cer aprins de vară, cu tăpile'n țărână
Munci fără să cîrtească și nu lăsă din mină
Unealta, de cît noaptea;—de noapte nu de trudă
Se întinse spre odihnă pe cîmp cu iarba udă.
Acum e gata șanțul și valuri mari de apă
S'aruncă spumegoase și neputînd să'ncapă
Inneacă grajdul'n valuri ce crește și se îngroașă
Smulgînd în cale stîlpii cu-o forță uriașă.
Se prăbușește grajdul; s'amestecă 'n puhoai.
Cadavrele în două cu mișcave gunoaie,
Ce'nnoată fără număr pe apă fără maluri.
Alcide le primește stînd oblu printre valuri;
Cu umărul, cu capul, cu mina, cu piciorul
Le mină înainte, cum vîntul mină norul.

Nici valul greu ce urlă, cînd e împins cu sila
De valuri uriașe să treacă peste Scylla,
Nici pieptul de corăbii luptînd c'un uragan
Nu gem cu așa turbare cum geme acel morman
De stirvuri dînd năvală în marea Ioniană.
Tritonii se întreabă, ce'nsamnă-această goană?....

A patra sară astă-zî s'aprend pe ceruri stele
De cînd e-o apă toată cîmpia... După'nnece
Rămîne-un fund de pietre și liniștite trec
Ca rămășiți de valuri curate peste ele.

Cum n'are 'nvingătorul răbdare să-și dezbruce
Insingerata haină și-aduce vești de pace,
Hercul, stropit de sînge, de glod, dar nearmat,
Conduc de tot norodul, se'ntoarce la palat.
Cu pletele căzîndu-î pe frunte— un șuvoi,—
Cu fața înegrită de trudă și noroi—
El pare o statuie—cu negru trup de maur
Săpată de-un maestru în marmură și aur.
Intră. Privirea vie și graiul lui semeț
Au stîns pe gură trufașe surîsul îndrăzneț
Al prinților ce vruse, cu 'nvidie prostească,
Curajul lui Alcide rîzînd să înjosască.

Monarhul însă-î zice—și ei încremeniră—
«Triumful tău, Hercule, l'om celebra din liră.»
Acum își cere plata Hercul, după'nvoială:
—Din boi să-mi dai trei sute.

— Memoria te'nșală :

Nu-ți datorese trei sute..

— Trei sute jur pe zei.

—Nici nu mai sînt atîția rămași din boii mei.

—Nu paguba, o rege, minciuna mă intărtă;

—Pentru'un eroi ca tine ce lucru greu...

— Mă iartă,

Au după muncă, astă-zî și gloria îmi negi?

— Ce ți-am promis Alcide?

—Credemă că mă'nțelegi:

Din boi a zecea parte.

—Din cari?

—Ceî dinainte,

—Ba nu; din ceî de astă-zî.

—Minciună!... Ia aminte

Monarc nebun, în gură minciuna ți-o voi

stinge,

Noroiul de pe față mi-l voi spăla în singe.

O luptător voinice, —în văile Nemei

Eram copil aproape cînd m'am luptat cu lei.

Îmblinzitor, ești mindru, și caii iuți îți plac:

Eu hidrei de la Lerna îi am venit de hac.

Alergător, ascultă: picioarele de aramă

A ciutei nu'ntrecură iuteala-mi; fără teamă

Am frînt în luptă dreaptă pe taurul vinjos

În cîmpul Erymantei, o vînător faimos.

Și dacă toate-aceste eu nu le săvîrșeam

Voi tot nu-mi stați alături, căci ruga unui neam

Ce suferă m'aduse la luptă'n contra Ciumei.

Înăi sunt de-ajuns răsplata și laudele lîmei.

Zicînd, apucă tronul cu pumnul său vinjos

De unul din picioare; îl ridică de jos

Și 'n aier învîrtindu-l lovi pe trădător.

Din fii —pe trei ucise numind moștenitor

Pe-Alfeu, încorîinîndu-l: căci singur el plinsese

Cînd ei și-au rîs de dînsul. Apoi Alcide iese

În stradă zicînd lîmei în juru-î adunată:

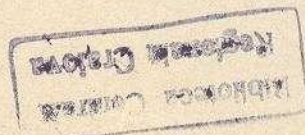
«Să piară cine mină la muncă fără plată!»

Femei vin multe'n cale-î rugîndu-l ca să-î șteargă

Noroiul de pe frunte; pe urma lui aleargă

Copii voioși.... Bărbații nerăbdători așteaptă

Să-î poată strînge mina puternică și dreaptă.

BIBLIOTECA
Institutul de Cercetări
No. _____

CUPRINSUL

	Pag.
<i>Sully Prudhomme</i>	9
<i>După bal</i>	15
<i>Inspirația</i>	19
<i>Stelele</i>	21
<i>Arta</i>	24
<i>Aripile</i>	26
<i>Spinoza</i>	28
<i>Sfat</i>	30
<i>Recrușilor</i>	34
<i>Suspin</i>	36
<i>Homo sum</i>	38
<i>Frică</i>	40
<i>Sporodania</i>	42
<i>Sfârșit de dragoste</i>	44
<i>Trădătoare</i>	46
<i>Exil</i>	48
<i>Se 'nșală</i>	51
<i>Cîntecul meseriilor</i>	53
<i>Reînviere</i>	

BIBLIOTECA

Institutului Agronomic din Oradea

No

9173

I. 511

